

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari

Son 11 Jild 4

2024

SCIENCEPROBLEMS.UZ

**ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ**

№ 11 (4) - 2024

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2024

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Абдор – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

Турсунов Равшан Нормуратович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Холикулов Ахмаджон Боймаҳамматович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Габриэльян Софья Ивановна – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Миллий Университети.

Саидов Сарвар Атабулло ўғли – катта илмий ходим, Имом Термизий халқаро илмий-тадқиқот маркази, илмий тадқиқотлар бўлими.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Рая Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Насирходжаева Дилафруз Сабитхановна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Остонокулов Азамат Абдукаримович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент молия институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўктамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Хожаев Азизхон Саидалохонович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Фарғона политехника институти

Холов Актам Хатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Хамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакарров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликков Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Саидова Камола Усканбаевна – фалсафа фанлари доктори, “Tashkent International University of Education” халқаро университети;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Ўроқова Ойсулов Жамолиддиновна – фалсафа фанлари доктори, доцент, Андижон давлат тиббиёт институти, Ижтимоий-гуманитар фанлар кафедраси мудири;

Носирходжаева Гулнора Абдукаҳхаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилевич – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳасанов Шавкат Аҳадович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Бахронова Дилрабо Келдиёровна – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Мирсанов Ғайбулло Қулмуродович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАР:

Аҳмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуратовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат ҳавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Эргашев Икром Абдурасулович – юридик фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳакимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич – юридик фанлар номзоди, Тошкент давлат юридик университети;

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Ҳашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Каюмова Насиба Ашуровна – педагогика фанлари доктори, профессор, Қарши давлат университети;

Тайланова Шохид Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент;

Жуманиёзова Муҳайё Тожиевна – педагогика фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Ибрахимов Санжар Урунбаевич – педагогика фанлари доктори, Иқтисодиёт ва педагогика университети;

Жавлиева Шахноза Баходировна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети;

Бобомуротова Латофат Элмуродовна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Василя Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбахор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психологияси кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Шамшетова Анжим Караматдиновна – психология фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

Содиқова Шоҳида Мархабобовна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси.

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атакулович – сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхатига киритилган.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).

MUNDARIJA

07.00.00 – TARIX FANLARI

<i>Лутфиллаев Ҳамидилло Муродиллаевич</i> “ЖАВОҲИР АТ-ТАФСИР ЛИ ТУҲФАТ АЛ-АМИР” АСАРИНИНГ МАЗМУНИ ВА ТАРКИБИЙ ҚИСМЛАРИ ҲАҚИДА	12-17
<i>Эгамбергенов Ҳайтбой Ҳамидулло ўғли</i> ТОШ ДАВРИ АҲОЛИ МИГРАЦИЯЛАРИ (ЎРТА ОСИЁНИНГ ЖАНУБИЙ, ЖАНУБИЙ-ҒАРБИЙ ВА ҚУЙИ АМУДАРЁ ҲУДУДЛАРИ МИҚЁСИДА)	18-25
<i>Esonov Ziyodbek Yuldashevich</i> ҚО’ҚОН ХОНЛАРИ СУЛОЛАСИНИНГ ГЕНЕОЛОГИК ТАҲЛИЛИ	26-31
<i>Mamatqulov Bekzod</i> О’ЗБЕКИСТОНДА XX-АСРНИНГ 20-40-ЙИЛЛАРИДА СANOAT TARMOQLARINING RIVOJLANISHI VA KADRLAR TARKIBINI SHAKLLANTIRISH JARAYONLARI	32-38
<i>Asadova Ra’no Baymanovna</i> О’ЗБЕК- HIND MUNOSABATLARINING YANGI BOSQICHGA KO’TARILISHI: HAMKORLIK ISTIQBOLLARI	39-42
<i>Saidova Raxima</i> О’ЗБЕКИСТОН ВА ИТАЛИЯ MUNOSABATLARINING ME’YORIY-HUQUQIY MANBALARI	43-48
<i>Ortiqov Yosin Abdulboqiyevich, Ergasheva Ra’no Muzaffarbek qizi</i> AFROSIYOB ARXEOLIGIK YODGORLIGINING O’RGANILISH TARIXI	49-55
<i>Iriskulov Bekzod Jaxongirovich</i> TURKISTON GENERAL-GUBERNATORLIGI BYUDJETINING SARFLANISHIGA DOIR AYRIM MULOHAZALAR	56-60
<i>Mirsoatova Sayyora Turg’unovna</i> QOYATOSH SURATLARIDA IBTIDOIY DAVR IQTISODIY HAYOTINING AKS ETISHI	61-66
<i>Лухмонов Шахзод Сайфиддин ўғли</i> ВЛИЯНИЕ ДЕНЕЖНОЙ ЭМИССИИ В 1918-1920 ГОДАХ НА СОЦИАЛЬНО- ЭКОНОМИЧЕСКУЮ ЖИЗНЬ НАРОДОВ ТАССР	67-71
<i>Axmedov Bekzod</i> SOVET HOKIMIYATI TOMONIDAN O’ZBEKISTONDA QORAKO’LCHILIKNI RIVOJLANTIRISH TADBIRLARI.....	72-75
<i>Mamatov Jasurbek Qodirqul o’g’li</i> NAMANGAN VILOYATI ZIYORATGOHLARINING AHOLINING IJTIMOIIY HAYOTIDAGI O’RNI (UYCHI TUMANI DEVONA BUVA ZIYORATGOHI MISOLIDA)	76-80
<i>Saidaxmatov Sharifbek Toshpo’latovich</i> SURXONDARYO VILOYATI SANOATINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYASINING ASOSIY YO’NALISHLARI	81-88

Ибрагимов Рахмон Зиёдуллаевич

ТОШКЕНТ ВОҲАСИ ПАЛЕОМЕТАЛЛ ДАВРИ ЖАМИЯТИ ТАРАҚҚИЁТИДА ТАБИИЙ
РЕСУРСЛАРНИНГ АҲАМИЯТИ 89-93

Akrorov Botir Bakhodirovich

ДОГОВОРНО-ПРАВОВАЯ БАЗА СОТРУДНИЧЕСТВА РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН И ИРАНА
В ГОДЫ НЕЗАВИСИМОСТИ 94-99

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

Tursunov Bekmuxammad Omonovich

IQTISODIYOTDAGI TARKIBIY O'ZGARISHLAR SHAROITIDA SANOAT KORXONALARI
RAQOBATBARDOSHLIGINI TA'MINLASH MEKANIZMI TAKOMILLASHTIRISH 100-108

Muxitdinova Kamola Alisherovna

«OLMALIQ KON-METALLURGIYA KOMBINATI» AJDA ISHLAB CHIQARILADIGAN
MAHSULOTLARNING SANOAT KORXONALARIDA QO'LLANISHI 109-115

Madraximov Qaxramon Egamberganovich

INNOVATSION FAOLIYATNI RIVOJLANTIRISH ORQALI IQTISODIY BARQARORLIKKA
ERISHISH YO'LLARI: XORAZM VILOYATI MISOLIDA..... 116-125

Кетманов Авазбек Маликович

КИЧИК БИЗНЕС МОЛИЯВИЙ РЕСУРСЛАРИ САМАРАДОРЛИГИ ОМИЛЛАРИ ВА УЛАРНИНГ
ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ 126-134

Xolmirzayev Abdulxamid Xapizovich

KAMBAG'ALLIKKA QARSHI KURASHISHNING OMILLARI..... 135-142

Bahriddinov Jahongirbek Ravshanjon ogli

MARKET MECHANISMS, METHODS OF PRICE FORMATION IN THE SYSTEM OF MARKETING
OF GOODS AND SERVICES 143-152

Ilhamova Zarnigor Po'latjon qizi

MINTAQA TURIZMINI RIVOJLANTIRISHDA RAQAMLI MARKETING TIZIMINI
TASNIFI 153-160

Sharipov Komil

MINTAQAVIY KAMBAG'ALLIKNI KAMAYTIRISHDAGI KICHIK BIZNESNING ROLI 161-170

Rajabov Navruzbek Azimjonovich

MAISHIY XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI RIVOJLANISHI VA KAMBAG'ALLIKNI
QISQARTIRISHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI 171-179

Mirzaeva Shirin Nodirovna

SUPPORT AND DEVELOPMENT OF WOMEN'S ENTREPRENEURSHIP IN
UZBEKISTAN..... 180-187

Pardayev Rasulbek Islomovich

TURIZM XIZMATLARI SIFATINI BAHOLASHNING USULLARI VA ULARNING
TAHLILI 188-196

Bahodirov Shohruh Bahodir o'g'li

SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSION FAOLIYATNI BOSHQARISH
XUSUSIYATLARI 197-202

<i>Рахимов Бахромжон Ибрахимович</i> ВНЕДРЕНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ МЕТОДОВ ДЛЯ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ВОДНЫХ РЕСУРСОВ	203-209
<i>Zakirova Gulnora Mirzalievna, Madaminov Abdulaziz Anvarjon o'g'li</i> O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA EKSPORT VA IMPORT SALOHİYATI (NAMANGAN VILOYATI TAHLILIDA).....	210-216
<i>Hasanov Ilkhom Isakovich</i> IMPROVING THE FINANCING MECHANISM OF THE SCIENTIFIC SUPPLY SYSTEM IN THE AGRICULTURE OF UZBEKISTAN.....	217-221
<i>Ibragimova Nilufar Ziyadullayevna</i> CHAKANA SAVDO KORXONALARIDA XIZMATLAR KO'RSATISHNING XUSUSIYATLARI	222-227
<i>Maxmudov Jasurbek Ergashevich</i> INNOVATION IQTISODIYOT SHAROITIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINI MOLIYAVIY JIHATDAN QO'LLAB-QUVVATLASH TAHLILI	228-233
<i>Ravshanov Nodirjon Begalievich</i> TA'LIM XIZMATLARI BOZORIDA OLIY TA'LIM MUASSASALARI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHNING AHAMIYATI	234-243
09.00.00 – FALSAFA FANLARI	
<i>Murtozayev Shahobiddin Baxriddinovich</i> SHIHOIDDIN SUHRAVARDIY FALSAFIY QARASHLARIGA IJTIMOY-SIYOSIY VAZIYATLARNING TA'SIRI	244-248
<i>Qutlimuratov Sardorbek Rustamovich</i> XORAZM JADIDLARI MA'NAVIY MEROSINING YANGI O'ZBEKISTONDA YOSHLARINI VATANPARVARLIK VA BAG'RIKENGLIK RUHIDA TARBIYALASHDAGI AHAMIYATI.....	249-254
<i>Saburov Jaloliddin</i> XVIII-ASR OXIRI VA XIX-ASR BOSHLARIDA BUXORO AMIRLIGIDA ILM-FAN VA MADANIY HAYOT RIVOJI	255-260
<i>Jabborov Ikromjon Jumaniyozovich</i> NAJMIDDIN KUBRO TA'LIMOTIDA "KOMIL INSON " TARBIYASI VA UNING AXLOQIY VA MA'NAVIY YUKSALISHGA OID G'OYALARNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	261-265
<i>Saidkulov Nuriddin Akramkulovich</i> FORMATION OF PERSPECTIVES REGARDING SOCIETY'S STABILITY	266-271
<i>Adilov Zafar Yunusovich</i> MAHMUD AZ-ZAMAHSHARIY QARASHLARIDA SUV VA SHIFOBAXSH MEVALAR MASALASI	272-277
<i>Yuldashev Farrux Abdurakhmanovich</i> ON THE QUESTION OF THE UNIQUE ROLE OF THE PRINCIPLES OF HUMANITY AND PATRIOTISM IN THE DEVELOPMENT AND STRENGTHENING OF THE FUTURE OF THE YOUNG GENERATION	278-282
<i>Ganiyev Baxodirjon Sodiqjonovich</i> TADBIRKORLIK MADANIYATINING SENSUALISTIK VA AKSIOLOGIK XUSUSIYATLARINING IJTIMOIY-FALSAFIY TAHLILI	283-287

11.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI*Baxronova Dilrabo*

PROTOTURKIYLARNING AMERIKA QIT'ASIGA KO'CHISHI: LEKSIK PARALLELLIZM VA ETIMOLOGIK-SEMANTIK TADQIQ 288-295

Daliyeva Madina

DETERMINANTS OF COGNITIVE MODELING OF POLYSEMY OF LINGUISTIC TERMS IN ENGLISH, UZBEK, AND RUSSIAN LANGUAGES 296-300

Paluanova Khalifa

STRATEGIES FOR ENHANCING PRAGMATIC COMPETENCE IN SECOND LANGUAGE ACQUISITION (SLA) THROUGH EFFECTIVE APPROACHES 301-306

Равшанов Махмуд

СЕМАНТИКА ГЛАГОЛОВ В «ДИВАНИ ЛУГАТ-ИТ ТУРК» МАХМУДА КАШГАРСКОГО 307-311

Bekbergenova Gulaim Aijarıkovna

SEMANTIC CLASSIFICATION OF ENGLISH AND KARAKALPAK ANTHROPOCENTRIC PROVERBS 312-318

Normamatov Farrux Komiljon o'g'li

MURAKKAB USLUBDAGI ASARLAR XUSUSIYATLARI VA UNDA FORMALIZM YONDASHUVI 319-322

Gulamova Dilobar Imamkulovna

ADABIYOT DARSLIKLARDA EVFEMIZMLARNING QO'LLANILISHI VA TAHLILI 323-326

Xolmuxamedov Baxtiyor

TERS LUG'ATLARNING ASOSIY XUSUSIYATI VA ULARNI TUZISH METODIKASI 327-334

Chorieva Iroda Kurbonboevna

KASALLIK NOMLARI VA BELGILARI KELTIRILGAN INGLIZ VA O'ZBEK MAQOLLARINING LINGVOMADANIY XUSUSIYATLARI 335-339

Ganiyeva Orzigul Xayriddinovna

XX ASR AMERIKA REALISTIK QISSACHILIGIDA POETIK KONSTRUKSIYA: SHAKL VA MAZMUN MASALASI 340-345

Расулова Камола

ПОНЯТИЕ ТРАНСФОРМАЦИИ. ВИДЫ АВТОРСКИХ ПРЕОБРАЗОВАНИЙ ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИХ ЕДИНИЦ 346-353

Омонов Турғунбой

“СУҒУРТА” ТЕРМИНИНИНГ ЛИНГВИСТИК ТАЪРИФИ 354-358

Хакбердиева Сайёра Фармоновна

ЛИНГВИСТИЧЕСКАЯ ОБЪЕКТИВИЗАЦИЯ ФРЕЙМА «МАТЬ» И «ОТЕЦ» В РУССКОМ И УЗБЕКСКОМ ЯЗЫКАХ 359-364

Xolmirzayev Baxtiyor Mirzamahmudovich

IJTIMOIY-SIYOSIY ASAR TARJIMASINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI 365-370

Gubaydullin Artur Faridovich

CHALLENGES OF TRANSLATION IN TERRY PRATCHETT'S "GOOD OMENS" 371-376

Abdullaeva Sevara Makhsudaliyevna

EMOTIVE INTENSIFIERS OF ENGLISH AND RUSSIAN LANGUAGES 377-381

Baymuradova Gulbaxar Chari Qizi

SURXONDARYO VILOYATI FITOTOPONIMLARINING STRUKTURGRAMMATIK

TAHLILI 382-385

Yuldasheva Nigora Baxodirovna

INGLIZ VA O'ZBEK PAREMIYALARINI O'RGANISHNING AKSIOLOGIK JIHATLARI 386-390

Quljanova To'lg'anoy Shodiyor qizi

ABDUVALI QUTBIDDIN SHE'RIYATIDA POETIK OBRAZLAR TAHLILI 391-396

12.00.00 – YURIDIK FANLAR

Рузметов Хайрулла

ФУҚАРОЛАРНИНГ ЎЗИНИ ЎЗИ БОШҚАРИШ ОРГАНЛАРИ МАНСАБДОР ШАХСЛАРИНИНГ
КОНСТИТУЦИЯВИЙ-ҲУҚУҚИЙ ЖАВОБГАРЛИГИ 397-402

Ачилова Лилия Илхомовна

ТУРИСТИК ХИЗМАТЛАР КЎРСАТИШ БЎЙИЧА ФУҚАРОЛИК-ҲУҚУҚИЙ
МУНОСАБАТЛАРНИ ТАРТИБГА СОЛИШНИНГ УНИФИКАЦИЯСИ ЧЕГАРАЛАРИ
РАҚАМЛАШТИРИШ ШАРОИТИДА 403-410

Abdubannayev Umidjon

AXBOROTGA BO'LGAN INSON HUQUQLARINI TA'MINLASHNING
RIVOJLANISH BOSQICHLARI 411-421

Халиқулов Комолиддин Носирович

ХОРИЖИЙ ДАВЛАТ СУДЛАРИНИНГ ҚАРОРЛАРИНИ ТАН ОЛИШ ВА ИЖРО ЭТИШДА
ДАВЛАТ СУВЕРЕНИТЕТИ МАСАЛАЛАРИ 422-427

Тўраев Жавоҳир Усмон ўғли

ХОДИМЛАР МЕҲНАТ ҲУҚУҚЛАРИГА РИОЯ ҚИЛИНИШИ БЎЙИЧА ДАВЛАТ НАЗОРАТИ ВА
ТЕКШИРУВИ ТУШУНЧАСИГА ОИД НАЗАРИЙ ҚАРАШЛАР 428-433

Элмурзаев Билолиддин Нурмон ўғли

ТЕРГОВ ҲАРАКАТЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРИШДА ТЕРГОВЧИНИНГ ПРОЦЕССУАЛ
МУСТАҚИЛЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ 434-439

Djumaniyazova Dilfuza Kamalovna, Shayakubov Shomansur Shakabilovich

IJTIMOIIY HAVF GURUHIGA KIRUVCHI YOSHLAR O'RTASIDA HUQUQBUZARLIKLARGA
QARSHI KURASHISH BO'YICHA XORIJIY TAJRIBA 440-446

Алиев Асилбек Кадирович

КРИМИНОЛОГИЧЕСКИЕ (СОЦИАЛЬНЫЕ) ПРЕДПОСЫЛКИ И КОРНИ РАСПРОСТРАНЕНИЯ
АЗАРТНЫХ ИГР СРЕДИ НАСЕЛЕНИЯ 447-451

Нодирахон Абдурахманова

РЕГУЛИРОВАНИЕ ФИНТЕХА И КРИПТОВАЛЮТ: ОСНОВНЫЕ ВЫЗОВЫ И ПРАВОВЫЕ
АСПЕКТЫ 452-462

Ғайбуллаев Соҳибжон Ғайбуллаевич

РЕПО БИТИМЛАР – ТАЪМИНЛОВЧИ БИТИМ СИФАТИДА УМУМИЙ ТАВСИФ 463-469

13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI

Xusanova Mohira

OLIY O'QUV YURTLARIDA TALABALARNI BAHOLASH SHAKLINI
TAKOMILLASHTIRISH 470-479

<i>Берикбаев Алишер Аликулович</i> ТАСВИРИЙ САНЪАТ ФАНЛАРИНИ ЎҚИТИШДА ИЛҒОР ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯСИДАН ФОЙДАЛАНИШ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ	480-483
<i>Yusupova Shoxista Alimjanovna</i> TALABALARNING TASVIRIY SAN'AT MASHG'ULOTLARIDA IJODIY QOBILIYATINI SHAKLLANTIRISH TEXNOLOGIYASI	484-489
<i>Yakubova Nafisa Odilyanovna</i> CHIZMACHILIK DARSLARIDA TALABALARNI IJODIY-KREATIV FIKRLASHGA O'RGATISH	490-494
<i>Musirmanov Shohboz Usmon o'g'li</i> TURIZM SOHASIDA KADRLAR TAYYORLASHDA AMALIYOT VA NAZARIYANING PEDAGOGIK UYG'UNLIGI	495-500
<i>Suvankulov Umid Ilxom o'g'li</i> MALAKA OSHIRISH JARAYONIDA PEDAGOGLARNING DISKURSIV KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH TEXNOLOGIYASI	501-505
<i>Ibragimov A'lamjon Amrilloevich</i> O'QITUVCHILARNI UZLUKSIZ KASBIY RIVOJLANTIRISHGA KOGNITIVFUNKSIONAL YONDASHUV	506-518
<i>Jo'rayeva Feruza Baxtiyor qizi, Mavlonov Shaxzod Shahobiddin o'g'li</i> TA'LIMDA KOMMUNIKATIV INNOVATSION VOSITALAR VA ULARNING IMKONIYATLARI	519-524
<i>Siddiqova Shahnoza Ahmedovna</i> SCIENCE XALQARO BAHOLASH TADQIQOTLARINING O'ZBEKISTONDA BIOLOGIYA O'QITUVCHILARINING TABIIY FANLAR SAVODXONLIGINI SHAKLLANTIRISHGA TA'SIRI	525-529
<i>Xoliqov Nasriddin Abdikarimovich</i> MILLIY IQTISODIYOT RIVOJLANISHINING SHARTI SIFATIDA TA'LIM, FAN VA BIZNESNING O'ZARO ALOQALARI MAZMUNI	530-534
<i>Javliyeva Shahnoza Bahodirovna</i> TA'LIM SIFATIGA YO'NALTIRILGAN O'QUV MATERIALLARINI YARATISH MODEL 535-539	535-539
<i>Jumaboev Nabi Pardaboevich</i> TA'LIM SIFATIGA YO'NALTIRILGAN O'QUV MATERIALLARINI YARATISH MODEL 540-545	540-545
<i>Kayumov Erkin Kazakbayevich</i> THE IMPORTANCE OF FINE ARTS IN SHAPING STUDENTS' PERCEPTION AND CREATIVITY	546-550
<i>Khojamqulov Rasulbek Kurban ugli</i> THE NEED TO DEVELOP COMPETENCY OF FUTURE ENGINEERS USING COMPUTER GRAPHICS	551-555
<i>Latipova Gavhar Shavkat kizi</i> TARIX YO'NALISHI TINGLOVCHILARI UCHUN KREATIV SALOHİYATNI RIVOJLANTIRISH DOLZARB PEDAGOGIK MUAMMO SIFATIDA	556-564
<i>Ernazarov G'olibjon Ne'matovich</i> ATROF- MUXITNING YUKORI XARORATIDA MUSHAK FAOLIYATI	565-568

Received: 31 October 2024
Accepted: 5 November 2024
Published: 15 November 2024

Article / Original Paper

THEORETICAL APPROACHES TO THE CONCEPT OF STATE CONTROL AND VERIFICATION OF COMPLIANCE WITH WORKERS' LABOR RIGHTS

Turaev Javohir Usmon ugli

Independent researcher of Tashkent State University of Law

E-mail: javahir042@mail.ru

Abstract. This article analyzes theoretical approaches to understanding the concepts of state control and verification of compliance with workers' rights. The author identifies discrepancies between the current national legal documents in the state language and Russian, and presents proposals aimed at addressing these issues.

Keywords: control, verification, oversight, labor rights, authorized state body, labor legislation, employee.

ХОДИМЛАР МЕҲНАТ ҲУҚУҚЛАРИГА РИОЯ ҚИЛИНИШИ БЎЙИЧА ДАВЛАТ НАЗОРАТИ ВА ТЕКШИРУВИ ТУШУНЧАСИГА ОИД НАЗАРИЙ ҚАРАШЛАР

Тўраев Жавоҳир Усмон ўғли

Тошкент давлат юридик университети мустақил изланувчиси

Аннотация. Ушбу мақолада ходимлар ҳуқуқларига риоя этилиши бўйича давлат назорати ва текшируви тушунчаларининг назарий ёндошувлари таҳлил қилинган. Мақолада муаллиф томонидан амалдаги миллий қонун ҳужжатларининг давлат ва рус тилидаги номувофиқликлари аниқланиб, уларни бартараф этишга қаратилган таклифлар илгари сурилган.

Калит сўзлар: назорат қилиш, текшириш, меҳнат ҳуқуқлари, ваколатли давлат органи, меҳнат қонунчилиги, ходим.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V4I11Y2024N64>

Ходимлар меҳнат ҳуқуқларига риоя этилишини назорат қилиш тушунчаси борасида бугунги кунга қадар ҳуқуқшунос айниқса, МДҲ давлатлари олимлари ўртасида илмий мунозаралар мавжудлигини таъкидлаш жоиз.

Бунда олимлар ходимлар меҳнат ҳуқуқларига риоя этилишини назорат қилиш билан рус тилидаги контроль қилиш тушунчалари бўйича илмий мунозаралар ҳалигача давом этиб келмоқда.

Масалан, бир гуруҳ олимлар томонидан меҳнат қонунчилигига риоя этилишини назорат ва контроль қилиш тушунчасига давлат ҳокимият органларининг иш берувчилар томонидан меҳнатни муҳофаза қилиш талаблари бузилишини олдини олиш, аниқлаш ва бартараф этишга қаратилган фаолият сифатида умумий таъриф берадилар[1].

Гувоҳ бўлганимиздек, қайд этилган олимлар гарчи меҳнат қонунчилигига риоя этилишини назорат ва контроль қилиш тушунчасига таъриф берган бўлсаларда назорат ва контроль объектини фақат меҳнатни муҳофаза қилиш талабларига қаратиш билан чекланадилар.

Ваҳоланки, меҳнат қонунчилигига риоя этилишини назорат ва контроль қилиш нафақат меҳнатни муҳофаза қилиш талабларига балки, меҳнат қонунчилиги билан тартибга солинадиган талабларга нисбатан татбиқ этилади.

Меҳнат қонунчилигида назорат соҳасида махсус илмий тадқиқот олиб борган айрим олимлар эса, контрол ва назорат тенг маъноли бир хил тушунча деган хулосани ҳам илгари суради.

Масалан, россиялик ҳуқуқшунос олим М.Ф.Завялов Россияда қонун чиқарувчи орган томонидан контроль ва назорат қилувчи органларни ажратиш амалиётига барҳам берилганлигини таъкидлар экан, қонунчилик ҳужжатларида сақланиб келинаётган меҳнат ҳуқуқларига риоя этилишини таъминловчи давлат органларини контрол қилувчи ва назорат қилувчи органларга ажратиш амалиётини бекор қилиш таклифини илгари суради[2].

Юқоридагига айнан ўхшаш ёндошувни ҳуқуқшунос олимлар Н.А.Арсеньтева ва Т.О.Третьяковаларнинг тадқиқотларида ҳам учратишимиз мумкин. Улар ўзининг меҳнат қонунчилигига риоя этилиши устидан давлат назоратига бағишланган тадқиқот ишида назорат ва контроль атамаларини мазмунан тенг тушунча сифатида қўллайди[3].

Шундай бўлсада, меҳнат қонунчилигига, шу жумладан ходимларнинг меҳнат ҳуқуқларига риоя этилиши устидан назорат ва контроль институтлари бир-биридан тубдан фарқ қилиши, уларга ўхшаш тушунча сифатида қараш мақсадга мувофиқ эмаслиги ҳолатлари бугунги кунга қадар илгари суриб келиш ҳолатлари ҳуқуқшунос олимларнинг бир қатор асарларида ва бошқа манбаларда учрайди[4].

Юридик адабиётларда ходимларнинг меҳнат ҳуқуқларига риоя қилиниши бўйича назорат ва текширувга кенгроқ ёндошиш ҳолатлари ҳам учрайди. Жумладан, ходимларнинг меҳнат ҳуқуқларига риоя қилиниши бўйича назорат ва текширувга ходимлар соғлиғи ва уларнинг меҳнат шароитларига бўлган ҳуқуқларни амалга ошириш кафолатларидан, шунингдек меҳнат ҳуқуқларини ҳимоя қилиш усулларида бири сифатида таъриф берилади[5].

Юқорида келтирилган таъриф ҳам шаклан меҳнатни муҳофаза қилишга оид талабларга риоя этилиши устидан давлат назорати ва текшируви тушунчасини англатмасада мазмунан ушбу категориянинг маъносини англатади.

Яна бир ҳуқуқшунос олим В.И. Миронов ходимларнинг меҳнат ҳуқуқларига риоя қилиниши бўйича назорат ва текширувга қуйидаги икки турдаги муносабат нуқтаи-назаридан ёндошиш мақсадга мувофиқ деган хулосани илгари суради:

а) ходимларнинг меҳнат ҳуқуқларига риоя қилиниши бўйича ваколатли давлат органлари томонидан амалга ошириладиган назорат ва текширув муносабатлари;

б) ходимларнинг меҳнат ҳуқуқларига риоя қилиниши касаба уюшмалари томонидан амалга ошириладиган текширув муносабатлари[6].

Яна бир гуруҳ ҳуқуқшунос олимлар ходимларнинг меҳнат ҳуқуқларига риоя қилиниши бўйича назорат ва текширувга ваколатли давлат органлари томонидан

меҳнат ҳуқуқлари бузилишининг олдини олиш ҳамда бартараф этишга қаратилган фаолият сифатида таъриф беради[7].

Эътиборли жиҳати эса, юқорида келтирилган таърифда ходимларнинг меҳнат ҳуқуқларига риоя қилиниши бўйича назорат ва текширув фақат давлат органлари томонидан амалга оширилиши таъкидланиб, нодавлат ташкилотлар, хусусан касаба уюшмалари ёки жамоатчилик томонидан ҳам назорат амалга оширилиши мумкинлигига эътибор қаратилмасдан қолмоқда.

Шу билан бирга, ходимларнинг меҳнат ҳуқуқларига риоя қилиниши бўйича назорат ва текширувни биргина меҳнат ҳуқуқлари бузилиш ҳолатларини аниқлаш ҳамда уни бартараф этишга қаратилган фаолият сифатида баҳо бериш фикримизча, назорат ва текширувнинг моҳиятини тўлиқ очиб бера олмайди.

Бошқа бир гуруҳ ҳуқуқшунос олимлар ўз асарларида ходимларнинг меҳнат ҳуқуқларига риоя қилиниши бўйича назорат ва текширувга бир-биридан ажратган ҳолда таърифлайдилар. Бунда улар меҳнат қонунчилигига риоя этилиши устидан давлат назоратини меҳнат соҳасида қонунийликнинг давлат ҳуқуқий кафолати сифатида изоҳлайдилар.

Шу билан бирга, ушбу олимлар ходимларнинг меҳнат ҳуқуқларига риоя қилиниши бўйича текширув тушунчасига алоҳида тариф бермайдилар ва бу билан текширув институтининг меҳнат ҳуқуқидаги роли ва аҳамияти борасидаги масалага аниқлик киритиб ўтмайдилар[8].

Шу ўринда, амалдаги миллий қонунчилигимизда ҳам ходимларнинг меҳнат ҳуқуқларига риоя қилиниши бўйича назорат ва текширув тушунчаларини қўллаш билан боғлиқ тушунмовчилик мавжудлигига эътибор қаратиш жоиз.

Бундай тушунмовчилик бевосита миллий қонунчилигимизнинг давлат ва рус тилидаги матнлари таржимасидаги номувофиқлик билан боғлиқ ҳисобланади. Хусусан, давлат тилидаги меҳнат ва бошқа қонун ҳужжатлари матнида назорат ва текширув тушунчаларини қўллашда тушунмовчилик юзага келмайди.

Бунда меҳнат ва бошқа қонун ҳужжатларининг давлат тилидаги матнида қўлланилган “назорат” ва “текширув” сўзлари, рус тилидаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар матнида турлича тажрима қилинганлигига гувоҳ бўлишимиз мумкин.

Жумладан, янги таҳрирдаги Конституциямизнинг давлат тилидаги матнида 16 та ўринда “назорат” сўзи ишлатилган бўлса, унинг рус тилидаги матни 3 та моддасида “назорат” сўзи айнан рус тилидаги таржимаси ҳисобланган “надзор” тарзида қўлланилган. Асосий Қомусимизнинг рус тилидаги матни қолган 13 та моддасида эса, “назорат” сўзи “контроль” сўзи тарзида таржима қилинган[9].

Ўхшаш ҳолатни бошқа қонун ҳужжатларида ҳам учратамиз. Хусусан, давлат тилидаги Меҳнат кодекси 33-бобининг номи “Меҳнат тўғрисидаги қонунчиликка, меҳнат ҳақидаги бошқа ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда меҳнатни муҳофаза қилиш қоидаларига риоя этилиши устидан назорат ва текширув” тарзида баён этилган бўлса, рус тилидаги тегишли кодекснинг қайд этилган боби номи “Контроль и надзор за соблюдением трудового законодательства, иных правовых актов о труде и правил охраны труда” таҳрирда ифодаланган[10].

Қайд этилган ҳолатда эса, давлат тилидаги қонун матнидаги “текширув” сўзи рус тилидаги қонун матнида “контроль” тарзида таржима қилинмоқда.

Ушбу ҳолатда қонуннинг рус тилидаги матнида “контроль” сўзи ўзбекча “назорат” эмас, балки “текширув” деган сўзнинг таржимаси тарзида қўлланилмоқда.

Ваҳоланки, янги таҳрирдаги Конституциямизнинг рус тилидаги матнида “контроль” сўзи фақат давлат тилидаги “назорат” сўзининг таржимаси сифатида келтирилган эди.

Русча “контроль” сўзини давлат тилидаги “текширув” сўзининг таржимаси сифатида қўллаш амалиёти “Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисида”ги Қонунда ҳам кузатиш мумкин.

Қайд этилган Қонуннинг давлат тилидаги матни 28-моддаси номи “Меҳнатни муҳофаза қилишга оид талабларга риоя этилиши устидан давлат назорати ва текшируви” таҳририда баён этилган бўлса, ушбу модданинг рус тилидаги таҳрири “Государственный надзор и контроль за соблюдением требований охраны труда” тарзида ифодаланган[11].

Демак, юқорида келтирилган қонунда ҳам русча “контроль” сўзидан давлат тилидаги “текширув” сўзининг таржима варианты сифатида фойдаланилган.

1993 йил 28 декабрда янги таҳрирда қабул қилинган ва бугунги кунга қадар амалда бўлган “Кооперация тўғрисида”ги қонуннинг давлат тилидаги матни 3-моддасида эса рус тилидаги “контроль” сўзи таржима қилинмасдан, тўғридан-тўғри “контрол” тарзида қўлланилган[12].

Гувоҳ бўлганимиздек, биргина рус тилидаги “контроль” сўзидан давлат тилидаги амалдаги қонун матнларида “назорат”, “текширув” ва “контроль” сўзлари тарзида қўлланилган.

Амалдаги бошқа қонунларнинг давлат ва рус тилидаги версияларини ўрганар эканмиз, уларда русча “контроль” сўзи асосан давлат тилидаги “назорат” сўзининг таржимасини ифодалаш учун фойдаланилганлигига гувоҳ бўлишимиз мумкин.

Бундай ҳолатларга “Жамоатчилик назорати тўғрисида”ги (“Об общественном контроле”[13]), “Парламент назорати тўғрисида”ги (“О парламентском контроле”[14]), “Экологик назорат тўғрисида”ги (“Об экологическом контроле”[15]) ва бошқа қонунларни мисол сифатида келтиришимиз мумкин.

Шу ўринда “контроль” сўзининг луғавий маъноси нима деган ўринли савол пайдо бўлади. Русча-ўзбекча луғатлар таҳлили рус тилидаги “контроль” сўзи ўзбек тилида “назорат” деган маънони англатишиги кўрсатади.

Масалан, Т.Алиқулов томонидан 1982 йилда тайёрланиб 5000 сўздан ташкил топган луғатда “контроль” сўзининг луғавий маъносини кўрадиган бўлса, ушбу сўз рус тилидан ўзбек тилига “контроль”, “назорат” тарзида таржима қилинган[16].

20 мингта сўзни ўз ичига олган ва М.Абдурахимов томонидан 2019 йилда чоп этилган луғатда ҳам рус тилидаги “контроль” сўзининг таржимаси сифатида фақат “назорат” деган сўз қўлланилган. Бунда рус тилидаги “контроль” сўзи ўзбек тилида “текширув” ёки “контрол” тарзида таржима қилинмаганлигига гувоҳ бўламиз[17].

Демак, юқорида келтирилган луғатлар таҳлили рус тилидаги “контроль” сўзидан ўзбек тилига фақат “назорат” сўзини ифодалаш учун қўллаш мақсадга мувофиқ.

Ўз навбатида М.Абдурахимов томонидан тайёрланган луғатда ўзбекча “текшириш” сўзининг русча таржимаси сифатида 4 та сўз келтирилган бўлиб, уларни “проверка”, “исследование”, “расследование” ва “разбор” деган сўзлар ташкил қилади.

Қайд этилган луғатда ўзбекча “текшириш” сўзининг рус тилидаги таржимасини ифодалаш учун “контроль” сўздан фойдаланилмаган.

Юқоридагилардан келиб чиқиб, Меҳнат кодексининг давлат ва рус тилидаги матнларини бир-бири билан ўзаро мувофиқлаштириш мақсадида давлат тилидаги “текширув” сўзлари қўлланилган матнни рус тилида “проверка” сўзи билан алмаштириш мақсадга мувофиқ.

Шу билан бирга, “Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисида”ги Қонуннинг давлат ва рус тилидаги матнларини ўзаро мувофиқлаштириш мақсадида ўзбек тилидаги “текширув” сўзини рус тилидаги тегишли қонун матнида “контроль” сўзига таржима қилинган моддаларни қайта кўриб чиқиш ва уларни тегишинча “проверка” сўзлари билан алмаштириш таклиф этилади.

Адабиётлар/Литература/References:

1. Лихачёв А.Д., Пиндоля В.Р. Надзор и контроль за соблюдением трудового законодательства. Вестник магистратуры. 2018. № 12-5(87).
2. Завьялов М.Ф. Надзор и контроль за соблюдением законодательства о труде, как способы защиты трудовых прав работников. Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата юридических наук. <https://izak.ru/upload/iblock/76c/76ca72fb1376c6e9f6d90b8cd9ae40b9.pdf>
3. Арсеньтева Н.А., Третьякова Т.О. О государственном контроле (надзоре) за соблюдением трудового законодательства. Правовое государство: теория и практика. 4 (70) 2022.
4. Орешкина В.Н., Клименко А.В. Государственный надзор и контроль за соблюдением трудового законодательства//Материалы VIII Международной студенческой научной конференции «Студенческий научный форум»<https://scienceforum.ru/2016/article/2016022888>><https://scienceforum.ru/2016/article/2016022888>
5. Мацкевич О.В. Трудовое право: Учебник для бакалавриата / О.В. Мацкевич, А.Н. Приженникова, А.В. Буянова. — М.: Прометей, 2022. — 403 с. <https://publications.hse.ru/pubs/share/direct/582584315.pdf>
6. Миронов В.И. Трудовое право. Учебник для вузов. <https://iov.ast.social/attachments/pdf>
7. Трудовое право: учебник / Под ред. С.В. Соловьевой, И.А. Филиповой – Нижний Новгород: Нижегородский госуниверситет, 2021. — 174 с. <http://old.lib.unn.ru/students/src/2763.pdf>
8. Колобова С.В., Сергеев Ю.С. Трудовое право России: учебник. 2-е изд., перераб. и доп. М.: Юстицинформ, 2018. — 191 с. <https://gumanitar-intercollege.ru/upload/iblock/7dd/zukmr8va03r3mrqg7bjpvslk4te3ohfn.pdf>
9. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. <https://lex.uz/docs/6445145>
10. Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат кодекси. <https://lex.uz/docs/6257288#6265448>
11. Ўзбекистон Республикасининг “Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги Қонуни. <https://lex.uz/docs/3031427#3031432>
12. Ўзбекистон Республикасининг “Кооперация тўғрисида”ги Қонуни. <https://lex.uz/docs/139240>
13. Закон Республики Узбекистан “Об общественном контроле”. <https://lex.uz/docs/3679099>

14. Закон Республики Узбекистан “О парламентском контроле”.
<https://lex.uz/docs/2929475>
15. Закон Республики Узбекистан “Об экологическом контроле”.
<https://lex.uz/docs/2304949>
16. Т. Аликулов. Русско-узбекский учебный словарь. 5000 слов. – М.: Рус. яз., 1982. – 94 с.,
17. Abdurahimov, Maqsud Ruscha-o'zbekcha lug'at. O'zbekcha-ruscha lug'at [Matn] I
M.Abdurahimov - 15-nashr. - Toshkent: Akademnashr,2019. – 495 b.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

**ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ**

№ 11 (4) – 2024

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

**Ижтимоий-гуманитар фанларнинг
долзарб муаммолари**” электрон
журнали 2020 йил 6 август куни 1368-
сонли гувоҳнома билан давлат
рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой
тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-
уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).